

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

САДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Борса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60
Чужбина (годишен) . . . 140

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{2}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{4}$. 180 . — $\frac{1}{8}$ — 100 .

ТЪРГОВСКАТА ИНФОРМАЦИЯ.

Вжпросът за уреждане една по-пълна търговска информация е бил повдиган няколко пъти от заинтересуваните търговски кръгове посредством техните естествени изразители — търговските камари. Този вжпрос бе по-подробно разискван през миналата година, за която цел дори бе свикана една специална конференция в София, в която участваха секретарите на всичките наши търговски камари и началниците на информационните бюра при сжщите. От разменените мисли в тази конференция се видя, доколко всички заинтересувани фактори са убедени във голямата полза, която представя за нашия търговски и промишлен свят, добре уредената служба по търговската информация и необходимостта от засилването на това, що съществува у нас в тоя отрасъл. Ясно бе за всички, че надеждите, които се възлагат на органите, натоварени с тая важна и деликатна служба, са големи и че от последните се очаква твърде много за успеха на нашата търговия и промишленост. Наистина, едва ли заслужава да се доказва тук нуждата от добра търговска информация. Нуждата от такава се чувствува и схваща от всеки горе-долу запознат с работата. Доказването на тая необходимост би било равносилно с разбиването на една вече отворена врата.

Да видим, как стои тоя вжпрос и как можем да сжздадем у нас една сравнително добра служба за търговска информация. Покрай сериозните и похвални усилия и жертви на търговските ни камари, за да развият, разширят и подобрят своята информационна служба, посредством своите прями органи и кореспонденти в вжтрешността и в странство, не от малка полза могат да бждат в случая органите в странство на министерството на вжншните работи: легациите, и консулствата — редовни и почетни. В споразумение с министерството на тър-

говията, промишлеността и труда и с някои от търговските ни камари, министерството на вжншните работи е възложило, с редица предписания, на своите органи в чужбина да следят по даден план стопанските вжпроси в техния район и да донасят редовно в министерството. Няма да се спирам тук, до колко тия нареждания се изпълняват редовно и добросъвестно. Това е свързано с много причини в зависимост от бюджетните средства, количеството на персонала, подготовката на последния и пр. и пр. Важното е да се отбележи, че на много места се констатира добра воля и желание да допринесат за постигане на предначертаните задачи.

След подновяването на редовните сношения между България и чуждите джржави, сведенията от търговско-информационен характер започнаха да пристигат в министерството на вжншните работи, което в желанието си да им даде по-голяма гласност и за да ги направи достояние на по-широк кръг заинтересувани, започна през есента на 1921 год., с малкото средства, с които разполагаше консулския отдел от кжм хора, да редактират един специален бюлетин с търговско-стопански сведения. По липса на своя печатен орган и на други средства, м-вото изкарваше този бюлетин на циклостил и го разпращаше на всичките търговско-индустриални камари, на м-вата на търговията, финансите (според случая в зависимост от сжджржанието) и на др. Тази работа се вжршеше, покрай другата текуща огромна работа в консулския отдел, без да имаше специално лице, което да се занимава с изготвянето на бюлетина и главно което да го начуква на машината. Двамата писари или писарки по бжлгарска кореспонденция в консул. отдел *сжс сетни сили* едвам успяваха да начукват и този търговски бюлетин.

При такава една материална и

психологическа обстановка можаха да излязат около 27 номера от тоя бюлетин. Това бе само начало. Можеше да се очаква развитие в тая служба, подобрене в разработката на материалите, систематизация в информацията, избягването на случайни и вжншни елементи в нея. Такива бяха моите надежди. Аз не бях далеч от мисълта да мога да публикувам по-важните рапорти в отделни, спретнати брошури и да им дам оня вид и оная гласност, на каквито се радват донесенията от това естество на органите на добре уредените джржави. Но вместо подобрене и развитие, което можеше да се очаква да стане с предвиждането в бюджета за 1922/1923 год. поне на . . . *един писар* за тая служба, стана тжкмо обратното. Новата писарска длжност не можа да бжде прокарана в бюджета и работата се спря.

Постжпващите след това рапорти от странство сжджржащи търговско-стопански сведения, при липса на възможност да се снимат преписи от тях и да се сжобщава на търговско-индустриалните камари, се изпращат на м-вото на търговията с молба то да ги направи достояние на заинтересуваните кръгове. И действително, последното им дава обикновено гласност, като ги помещава в своето специално издание: *известия на м-вото на търговията, промишлеността и труда*. Но за голямо сжжаление, само една част от прашаните му сведения се помещават в тия известия. Това е, на-верно, защото и това м-во страда от сжщата болест, както и Вжншното м-во и няма кой да приведе на бжлгарски език рапортите на нашите почетни консули, най-голямата част от които се сжстои от чужденци, които, като не владеят бжлгарски език, пишат рапортите си на френски, немски и други езици. По тоя начин остават, за голямо сжжаление, неизползвани в архивите на м-вото на търговията работи, които никак немаат това предназначение!

Това е положението. Джржавата,

която няма като че ли възможност да осигури човешки живот на своите служители, няма възможност и да организира своите служби. Чиновниците пшкат и изнемогват. А от неорганизирането на службите, ще страдат мнозина. Нека не забравяме, че добрата търговска информация е необходима, както за големия търговец тъй и за дребния производител и за дребния търговец, за производителите и за потребителните синдикати, кооперации и пр. Г. и Д. Влахов в своя скорошен реферат. „Външната търговия на България в свързка с цариградския пазар“, уместно изтъква случаят с оня наш търговец, който зле осведомен за тържището в Цариград, се е разорил от една нещастна сделка. Сега особено, при влизането в сила на новата митнишка тарифа в Турция, един от първите клиенти за нашите произведения — една добра търговска информация се налага още повече. Частно за Цариград, създаването на българска търговска камара там ще бъде от голяма полза в този ред на мисли.

Тази служба, като всяка специалност, изисква подготвени хора, особено там, дето нашите интереси са по значителни. Едва ли би могло с право да се очаква, щото да се изпълнява еднакво успешно и без погрешно от чиновници в легациите и консулствата, които и без това имат да вършат разни други служби. В Цариград, напр., тази служба е особено важна. Тя трябва да се повери на специалист. Аз добре зная с какво нетърпение, някои търговски камари у нас и заинтересовани среди очакват рапортите от Цариград. Именно заради това трябва търговските ни камари да обсъдят въпроса, немогат ли те да направят нещо в това направление, като изпратят свое плащане от тях вещо и подготвено лице да върши тая служба. Последното ще бъде аташирано към легацията и ще се занимава изключително с своята специална работа.

Освен това, трябва сериозно да се обсъди въпроса за систематизирането на получаването от странство търговски сведения и публикуването им, както това става в Франция от office national du Commerce extérieur и в почти всички уредени държави. Много плачевно е ценни сведения на чужди езици да стоят неизползвани в архивите.

Службата на нашите консулства ще разгледам в една последующа статия.

Ив. Т. Икономов.

Началник на консулския отдел при м-вото на външ. работи.

Инфлация и лихвен процент.

Днес ние сме свидетели не само на банковната инфлация, но и на монетна — златните монети в света през 1921 година са с 70% повече, отколкото през 1913, а банкнотите — с 700% повече. Заедно с това, ние имаме банкерска (чекова) инфлация и рентна инфлация. Всички те целят да дадат капитали, но самите те — освен златото — като нямат вътрешна стойност равна на нумерическата, засилват само циркуляционните средства, без да увеличават капиталите. Инфлацията, прочее, и специално банковната, не може да даде капитали и следователно да намали лихвения %. Напротив, тя, като обезценява съществуващия капитал, обложен в банкноти, предизвиква увеличение на %, което се диктува от нуждата да бъде възнаградено капитала.

В нормалното време, при липса на капитали, дадена страна увеличава шк сснтото си и те нахлуваха в нея от чужбина. Те бежа, обаче, сигурни да се върнат със стойността, която са имала при влизането си в тази страна, при превръщането им в друга валута. Големите колебания в курсовете сега са спрели, особено в страните с отслабваща валута, прилива га капитали и следователно те сж изоставени на своите сили. Обезценяването на валутата, което е равнозначушо с засилването на инфлацията, макар че доставя повече обръщателни средства, като не доставя повече капитали, не може да поддържа съществуващия %. Напротив, колебливата и отслабваща валута плаши, както чуждестранните капиталисти, тъй и вътрешните спестовници да дават парите си под лихва под форма на текущи с/ки или влогове, защото дадената сума днес, се връща на падежа, макар увеличена с лихвите, по-обезценена, но малощенна. Поради това, при изобилие на банкноти, лихвения % се повишава: заемодателя иска висок %, за да получи освен наема на парите си, но и обещетение за евентуалната им обезценка, поради спадане на курса.

Това е главната причина за високия % в страните със слаби валути. Всички други сж само странични или произходящи от тази причина. Това се потвърждава от факта, че страните със здрава валута привличат капиталите, макар и да не могат да ги възнаградят с висок %.

У нас към тази основна причина иде да се присъедини и голямата дезорганизация на кредитното дело. Кредитните институти са жертва на

пресилен фискализъм и на една особна стопанска политика. Независимо от другите причини, които въздържат спестовника да влага, това състояние го кара дори да тегли влоговете си. Кредитните институти, прочее, сж анемични, без жизнени сокове. Спестовността у нас въпрочем е ослабнала, но и до колкото я има, тя търси други начини за използване и е напуснала банките. И днес тия последните могат да увеличат колкото искат % на влоговете, ала нови капитали те не могат да привлекат: капиталите се боят и от обезценка, и от фиска, и от негигурност, ако са пласирани чрез влогове.

При липса на растящия приток от средства, кредитните институти не могат да вършат пласменти и обороти в съизмерност с порастналиите си общи разноси. Така, една банка с актив 63 милиона в 1916 година е имала 700,000 лева общи разноси, до като същата банка в 1922 година има 283 милиона актив (увеличен в 300%) при общи разноси 8 1/2 милиона (увелич. 900%). И поради това % на сснтото не може да се запази, както в 1916 година.

Непостоянен курс за валутата, и то с тенденция на спадане, несъизмерни общи разноси (а които даждите са главно перо), ето причината на високия лихвен %. Инфлацията увеличава циркуляционните средства, без да увеличава капиталите. Тя, прочее, не може да пофтини сснтото, освен за много малко време, до като се прояви влиянието й, което раздрусва курсовете и поскъпява всичко.

Церхт на сснтотата криза трябва да се търси само в здравата валута, която би била здрав носител и съхранител на капиталите и в едно заздравяване на кредитното дело.

Ст. Бочев.

ВЪТРЕШЕН ПРЕГЛЕД.

Конференция по митнишките формалности в Женева.

На 15 октомври т. г. Обществото на народите свиква в Женева конференция върху митнишките формалности. България, като член на Обществото на народите е поканена да участвува в тази конференция. М-вото на финан. е поискало мнението на камарата върху въпросите, поставени в дневния ред на конференцията. В резюме тия въпроси са следните:

1) Всеки участващ в конференцията се ангажира да ревизира своята процедура и своите митнически правилници по начин да ги опростотвори и приспособи към нуждите на търговията.

2) Да се даде нуждната публичност за мерките, взети в обозначения по-горе смисъл, както и на всяка промена на тарифата и на правилника преди турянето им в сила.

3) Запрещава се всяко различно несправедливо третиране на търговията на коя да е от държавите, що се отнася до митническите формалности и т. н.

4) Да се намалят до възможно най-точен размер запрещенията и ограниченията на вноса и износа и да се опростотвори системата на отпускане на разрешителни.

5) Да се попречи на произволното и несправедливо приложение на митническите правилници и осигури обществения на лицата, пострадали в този случай.

6) Да се опростотвори чрез реципрочни спогодби режима, приложим към некоя категория вносни стоки, когато този режим зависи от изпълнението на частичните условия, относително композицията, чистотата, качеството и т. н.

7) Опростотворяване на формалностите, приложени към образците на търговските пътници.

8) По митническото преглеждане на стоките, преглеждането на багажите на пътниците, системата на „admission temporaire“ (временния внос) и на „trafic de perfectionnement“ (трафика на облагородяването) и поставянето на стоките в митнически антрепот.

Изобщо конференцията цели стабилизирани на митническите тарифи, като се възприеме принципа, щото тези тарифи да не търпят никакво изменение през течението на един сравнително по-дълъг период.

Издаването от Варн. търг. инд. камара по програмата на въпросната конференция е следното:

1) По бързото обезмитяване на стоките.

Написаните от търговците или комисионерите декларации по внос или износ при обявяване на стоките, показване на статията на тарифата и размер на митото да не се преписват наново от оценителите, а последните само да проверят горните данни и заверят декларацията.

2) По преглеждане багажите на пътниците.

Преглеждането багажите на пътниците, идящи по море, да става в паспортното отделение в пристанището, а обезмитването на подлежа-

щите на мито стоки да става на мястото на преглеждането. При пътуване по железниците багажите да се разглеждат в самите тренове.

3) По антрепотизитите.

С цел да се улесни търговията, както в страната, така и със съседните нам държави, да се създадат реални антрепозити по подобие на тия в Ротердам и се допусне подаване на втори манифести от агентите, първите за стоките предназначени за внос, а вторите — за реалните антрепозити.

Одобрява осигуряването на нуждната публичност на разните митнически наредби, както и промената на тарифите, като една добра мярка за предпазване търговците от евентуални щети, произхождащи от незнанието на тия промени.

Намира за наложително опростотворяването на системата на отпускане разрешителни за внос и износ на известни артикули.

По отношение на пътуващите агенти, свидетелствата, установяващи качествата на търговски пътници да се издават от респективните търговски камари, които да бъдат признати взаимно за компетентни за издаване на такива свидетелства. При условие на реципрочитет, тия свидетелства могат да бъдат освободени от консулска или друга виза.

Обединяването на България.

Под това заглавие, г. П. Тодоров пише интересна статия в сп. „Демократ. Преглед“, в която привежда загубите, които България претърпя след двете войни.

Загуба в земи. Годините 1913 и 1918 орязаха странага ни почти от всички краища. Преди всичко Добруджа, една територия от 7,525,400 декара, т. е. 7.81% от цялата квадратура на страната ни до балканската война. Тази земя, една от най-плодородните в България, бе и най-пригодна за модерно, рационално земледелие, а също и за колонизация от безземелните ни селяни и из балканските и други места. В цифри загубата на Добруджа се изразява:

Земя	7.81%	от цялата територия.
Население	6.5%	от цялото население.
Обработв. земя	11.9%	от цялата обраб. земя.
Износ на храни	18.20%	от целия износ на храни.

Оценена в пари, целокупната загуба на Добруджа (в земя, частни сгради, землед. инвентар, индустр. завед., държавни имоти) надминава 872,000,000 златни лева по оценката преди войните.

След Добруджа, отнети ни бяха по Нийойския договор, известни краища по западната ни граница — една

територия, която няма плодородността на Добруджа, но не лишена от икономическа стойност и значение. Цялото това изгубено пространство в Западна България е 1,545 кв. км., с 108 села и годишно зърнено производство от 25—28 милиона кгр. Тая загуба, оценена в пари (земя, добитък, сгради и пр.) е над 206 милиона златни лева, според тогавашните средни цени. Към това трябва да се прибави, че тия отнети наши западни краища са богати с многобройни минни находения — олово, мед, цинк и пр.

Най-сетне, България претърпя скъпи териториални загуби в Струмишко и Тракийско (5-те околии: Гюмюрджинска, Дедеагачка, Ксантиска, Суфлийска и Струмишка) — едно пространство от 2,387,600 декара, оценено (земя, сгради, добитък и пр.) на 648,600,000 зл. лева, без да се сметат загубите от рибните богатства, от черничевите градини и коприната, от подземните богатства и, най-сетне, от неограничавания излаз на Егея.

Всички тия териториални загуби се отразиха зле и върху стопанското развитие на съседните наши области и градове, както е случая с Варна и нейния район, търговското движение на които претърпя голям удар с отнемането на Добруджа. Така е и с хилядите тракийски наши стопанства, които напълно бяха разстроени с отнемането на южните ни покрайнини.

След това, авторът прави подробен преглед на загубите, причинени от изчерпаните ни запаси през време на войните, от падналите в ръцете на неприятеля ценности, от разстройство на железопътния, пощенски и др. държавен инвентар, от работни сили, пенсии, работни дни през войната и най-сетне загуби от понижаваната валута.

През войните, анюитетите на повечето от държавните дългове не бяха изплащани. След примирието, българското сжкровище бе принудено да плаща (по курса на френския франк) не само текущите изтекли купони, но и ариеретата (старите задължения). Така от 1919 г., откогато се поднови изплащането на дълговете ни, ние сме изгубили от ажио (разлика на курса) до 1922 год. кръгло 1 милиард лева. Освен туй, заемите: 4½% държавен 1909 год., 4½% на Б. Н. Б. 1909 год., 4½% на Соф. град. общ. 1910 год. сключени в Австрия, са прехвърлени и поет, след войната, от английски банки и анюитети за тия три заеми, над 7 мил. лв., ще се плаща в фр. и англ. валута. Също тжй големи загуби от разликата в кур-

са страната има и от разходи, правени от другите отдели на управлението, както и от частните задължения на наши бенкери, търговци и индустриалци спрямо странство.

Понижението на нашата валута предава много наши икономически инициативи в ръцете на чужденци — кредит, индустрия, внос, износ и др. наши предприятия, които се изземат от висока чужда валута и дохождат от тях който при друг случай би останал наш, се превръща в богата рента за чужденците. Така, от 1916 до 1921 год. включително са основани 33 нови акционерни дружества с чужди капитали, с номинален капитал 148.700.000 лв., внесен 107.325.000 лв. Освен това, през 1916—1922 г. включително са увеличени основните капитали на старите чужди дружества с 197.000.000 лв. Всичко това има за последствие поглъщане на частни български кредитни, индустриални и търговски фирми от чужди капитали, купуване на много български имоти (земя и сгради) от чужденци на ниски цени и пр.

За обединяването на България трябва да добавим и факта, че много български капитали поради различни причини забягнаха в странство през годините 1918—1922.

По пазенето новите банкноти.

В свръзка със закона за пазене, заменяване и изплащане на повредените в обръщение нови банкноти, камарата ни е свикала специално събрание на местните си членове и директорите на местните банки.

Понеже в събранието са се изтъкнали известни дефекти на закона, то избрана е била комисия измежду по-компетентните членове на събранието и главно между директорите на банките, която да проучи основно закона и направи своя доклад в едно следующо събрание.

Доклада на комисията се състои в следующото:

— Законопроекта за пазене новите банкноти е трябвало предварително да бъде публикуван, за да могат компетентните лица да се произнесат по неговите положения.

Така както е гласуван закона изглежда не е бил основно и достатъчно проучен. Налага се една корекция на този закон, прокараната идея в който е похвална и от възпитателно значение. С прокараните в него санкции се изпада от една крайност в друга.

Член 3. Неясно установява термините на повредата. Трябва да бъдат по-конкретно и точно определени размерите, качеството и произхода на повредата. С прибавката

към тях на „и т. н.“ създадени са условия за своеобразни тълкувания и безконечни спорове. При това положение невъзможна ще бъде циркуляцията на каквито и да са банкноти, обстоятелство, което ще се отрази зле върху вярата на народа в стойността на банкнотата.

Чл. 4. Повредената банкнота, която представлява парче по-голямо от своята половина и има запазени двата си номера и буквата на серията, да се изплаща целата ѝ стойност, без стойността за отпечатването ѝ в двоен размер, вместо 75% от стойността ѝ, както е в текста на този член.

Постановлението на чл. 6 е нелогично и несправедливо в свръзка с алинея втора и 3 на чл. 4.

В чл. 9 прибавката „и пр. . . и пр.“ да се премахне, като разтеглива и вместо това да се укаже по конкретно на повредата. Визираните в този член повредени банкноти да се изплащат напълно без разносните в двоен размер.

По чл. 10. — Да се дадат ясни и категорични инструкции — както е било до сега с административните наредби на банките — на местните клонове и агентури, да могат сами да решават кои банкноти могат да се заменят и да определят размера на повредите. Само крайно спорни случаи да се разглеждат от комисия при централното управление на банката, в предвидения по този член на закона състав.

Пред вид, че има прости и наивни хора, които могат да бъдат подведени от злонамерени лица, за да не страдат интересите на населението трябва щото обмяната на повредените банкноти и констатиране на повредата да става от касиера на народната банка.

Събранието е възприело горния доклад, а камарата е направила нужно изложение по този въпрос пред господин министъра на финансите с ходатайство да се направят надлежните поправки за коригиране закона в смисъл на изказаното мнение.

Външната търговия на кожи от дивеч.

През I-вото четримесечие от 1922 год.

През 30 годишния период, а именно: за времето от 1890 до 1919 година включително, никога износа на кожи от дивеч не е бил тъй силен, както това се вижда за времето през първото четримесечие от 1922 година. Най-големото количество е изнесено през 1919 год. и то, 36,001 кгр., на стойност 3,343,323 лева, а най-малкото през 1898 год. — 9247 кгр., на стойност 18,555 лв., когато само от 1 януарий до края на месец април 1922 год. е изнесе-

но 40,087 кгр., на стойност 13,417,362 лева.

Изнесеното през казаното време от 1922 година количество се разпределя по видове, както следва:

а) от зайци — 31,145 кгр. за 4,497,421 лева;

б) от лисици — 7,913 кгр. за 4,161,401 лева;

в) от други дивеч — 1,029 кгр. за 4,758,810 лева, когато за същото време през 1921 година е изнесено всичко 11,081 кгр. за 1,699,280 лв., а през 1920 — 8224 кгр. за 1,240,444 лв. Като се има предвид, че през останалите 8 месеца на 1921 год. е изнесено 41,083 кгр., а през 1920 год. — 16,852, то може да се предположи, че и през последващите 8 месеци от 1922 год. ще да е изнесено най-малко толкова, колкото да допълни цялото изнесено през 1921 год. количество — 52,000 кгр. Следователно, без да се вземе в съображение увеличението стойността през тия месеци, може да се разчита, че износа през целата 1922 год. ще да е бил не по-малко от 16—18 милиона.

Търсенето през първите 3 месеци на 1923 год. бе сравнително по-големо, отколкото през 1920 и 1921 години, вследствие и на което днес цената на една зайча, лисича и др. кожи е значително по-висока. Според сведенията за износа през първите 4 месеца на 1922 год., средната стойност на 1 кгр. зайчи кожи е било 144.40 лв.: 1) на лисичите 526 лв. и 2) на тия от друг вид дивеч — 4,624 лв. От тези данни излиза, че през 1922 год. зайчатата кожа е струвала около 16 лв. броя, лисичата 175 лв., когато днес първите струват 35—40, а вторите 500 до 600 лв. броя. При такова едно покачване цените през 1923 год., с увереност може да се очаква, че през първото тримесечие на 1923 год. статистиката ще регистрира едно увеличаване стойността наспроти оная за същото време от 1922 година.

1) съответствува на 9 кожи.

2) „ „ 3 „

Фирмените такси.

До 1000 лева основен данък върху дохода — фирмената такса е най-много 90 лв. (II зона — 60 лв.) До 1500 лв. данък фирмена такса най-много 150 лв. (II зона 80 лв.). До 2000 лв. данък — фирмена такса най-много 200 лв. (II зона 100 лв.). До 3000 лв. данък — фирмена такса най-много 300 лв. (II зона 200 лв.). До 4000 лв. данък фирмена такса най-много 400 лв. (II зона 300 лв.). Фирмена такса по-голяма от 500 лв. няма, освен ако фирмите са написани на чужди езици. Вън от това

ако тоя данък е между 200 и 400 лева — таксата е 25 лева (II зона 15 лв.). За данък между 400 и 600 лв. — таксата е 40 лв. За данък между 600 и 800 лв. — таксата е 60 лв. (II зона 40 лв.). Ако данъкът още не е определен, ще плаща такса върху последния основен данък (било от 1920 година или 1921 година).

Отчет на Варненската популярна банка за 1922 год.

Оборотът за 1922 г., включително крайното дебетно салдо 89,039,486 лв. (през 1921 г. — 144,723,497), а от този оборот се пада: на активните текущи с-ки 7,972,713 (1921 — 7,555,692) или 9% (6.7%) от оборота; на портфейл заем — 11,568,365 (9,441,349) или 13% (8%) от оборота; на портф. дисконт 6,345,205 (4,917,913) или 7% (4%) от оборота; на инкасо 1,838,367 (951,084) или 2% (0.8%), на заеми пострадали занаятчий 1,791,600 (1,790,826) или 2% (1.5%), на преводи и акредитиви 3,028,168 (11,218,308) или 3.5% (10%), на текущи безлихвени с-ки 5,798,835 (6,325,445) или 6.7% (5.5%), на каса 46,551,604 (97,674,455) или 51% (67%)

Въпреки неблагоприятните условия за изтеклата година и големата парична криза, отразена в цифрите на касовия оборот, в всички почти активни операции на банката дейността е била засилена. Особено отбелязване заслужават портф. заем, активни текущи сметки и портф. дисконт. Чувствително намаление има само в преводи и акредитиви, която операция е чисто комисионна и следователно принадлежи към второстепенните операции на банката.

За да имаме представа за финансовите източници на банката, нека разгледаме пасива на банката.

Собствен капитал:

Дялови капитал 2,112,030 лв. (1921 — 1,695,120), зап. капитал 357,945 (263,828), чужд капитал 8,013,935 (8,319,791) или общо банката е действувала с 10,527,470 (10,304,946). Запасния фонд представлява 17% (15%) от дяловия капитал, а само 3 1/2% (2 1/2%) от общия капитал. Последните цифри показват, че запасния капитал ще трябва да покаже още значително увеличение, докато оправдае напълно значението си. Изброените по-горе капитали са инвестирани по следния начин (актива): каса 14,478, тек. безлихвени с-ки 48,659, портф. дисконт 1,305,874 портф. заем 2,725,675 дебит. 2,788,760 заеми пострадали занаятчий 719,550 с-юза попул. банки 73,010, дялове в с-юза попул. банки 125,000, недвижими имоти 138,648 и т. н.

За да установим ликвидитета на банката, а чрез него и риска, на който тя бе изложена, нека съпоставим чуждите капитали на банката на изброените активни пера, които са наредени по скоростта на обръщението си. Каса портф. дисконт, тек. безлихв. с-ки, портф. заеми и дебитори — 6,882,546 ще посрещнат кредитори, безсрочни влогове, срочни влогове, и задълженията към Б. Ц. К. Банка; разликата наедно с останалата сума на актива (по-малко подвижни) покриват собствения капитал. Данните, с които разполагаме, не дават възможност за едно точно статистично разискване ликвидитета на предприятието. Треба да се допусне, че банката бди за поддържането на благоприятен ликвидитет.

Неколко думи за рентабилитета. Чиста печалба 250,496 (197,076). дивиденд 8%. Чистата печалба съставлява 10% (10%) от дяловия капитал, 2.4% (1.9%) от общия капитал и 0.28% (0.14%) от оборота. Последната цифра говори за подобрене в стопанската дейност на банката.

Катедра по бълг. стопанска и културна наука при Висшето търговско училище в Лайпциг.

Министерството на народното просвещение възприело с готовност, по случай юбилея на Лайпцигското висше търговско училище на 25 април т. г., да се създаде първа бълг. катедра по стопанска и културна наука при същото уще, за която цел е била отпусната сумата 50,000 лв. За усиляване на тоя фонд, била дарена и известна сума от Софийската търговска камара, а също била пусната подписка между софийските търговци за събиране на помощи.

Занаятчийският конгрес, който щеше да бъде свикан през текущия месец, е бил отложен за през месец май.

Получаването на Държавния вестник става задължително за търговци, кръжмари, бакали, хлебари и всички занаятчий, които имат общ доход месечно 2500 лв., или годишно 30,000 лв.

В-к „Бждаще“.

Под горното заглавие е започнал да излиза в Цариград бълг.-турски вестник, списван на двата езика. Задачата на вестника е „да ратува за всеобщото и пълно турско-българско разбирателство и спогодба, както в политическо, тъй и в стопанско отношение“. Пожелаваме успех на презморския си събрат.

Генерален консул в Бреслау (Германия).

Министерството на външните работи съобщава, че Българското генерално консулство в Бреслау, с титуляр Joseph Halpaus, е почнало да функционира и се помещава в Vogelweide 186.

По товаренето на вагоните през митнишките магазини.

Протокола на събранието на комисията по чл. 28 от правилника за прежната служба в варненското и бургазко пристанища относно определяне разстоянието при товаренето на вагоните от митнишките магазини, хроникирано с подробности в брой 19 на вестника ни, е утвърден от М-ра на железниците и пристанищата.

Занаятчийски отдел.

Закрит кошничарски курс.

На 7 того е закрит 6 месечния кошничарски практически курс в гр. Провадия. Същия ден е открита изложбата на изработените в курса всевъзможни видове кошничарски предмети. Същата изложба ще се пренесе в Варна, където ще се извърши и разпродажбата на предметите.

Закрит общарски курс.

На 1 того са произведени изпитите в общарския курс в гр. Ески Джумая, ръководен от учителя-майстор при камарата г-н Радев. Издържали са изпита успешно 43 курсисти. Устроена е била публична изложба от 100 чифта разни модерни обща; добре посетен от местното гражданство, на което за пръв път се е отдало възможност да види прогреса на общарската техника.

Закрит курс по мъжки дрехи.

На 3 того са произведени изпитите в свършения курс по модерното кройчество и шивачество на мъжки и детски дрехи, ръководен от майстора Ангел Проданов, кандидат за учител по кройческия занаят. Издържали са изпита успешно 41 курсисти. Устроена е също изложба от изпитните работи на курсистите. Резултати по вече от задоволителни.

Нов кошничарски курс.

По ходатайството и съдействието на Новоселското общинско управление, камарата е решила да открие в с. Ново село 6 месечен практически курс по кошничарството.

Ново село, бивш околийски център, отстоящ на около 25 км. на юг от гр. Провадия, по плодородното и добре напоявано от р. Камчия поле, покрай другото е осеяно с богати върбови плантации, на които до сега не се обръщало особено внимание. С тоя курс ще се даде възможност на местното население, като научи един добър и доста доходен занаят, да използва покрай другото и тия природни богатства — върбите и с това да допринесе за своето благосъстояние.

ВЪНШЕН ПРЕГЛЕД.

МАКЕДОНИЯ.

За Солунската свободна зона. В едно писмо от Солун с дата 20 март 1923 г. до новото белградско икономическо издание „Привредни гласник“ се повдига наново въпроса за сръбската свободна зона. Тоя жизнен за сръбската търговия въпрос не само че не е разрешен благоприятно за Сърбия, но и въобще не се вижда края на започнатите преговори между двете правителства.

В писмото се съобщава, че щом било предадено съобщение от сръбска страна до гръцкото правителство за прилагане на дело въпроса за свободната зона, гръцкото правителство *изработило* и издало тук-такси декрет за назначаването на комисия, която под надзора на солунския губернатор, да приведе в изпълнение закона 390 от 17 ноември 1914 г. за солунската свободна зона.

А тоя закон е обнародван шест месеца след започването на австро-сръбската геср. големата война, в един момент, значи, когато Сърбия не е могла да бъде твърде вискателна спрямо своя съюзник. Още по-рано, преди започването на войната, е била изработена ad referendum една конвенция между двете съюзни правителства, която е лишавала сръбските търговци от много облаги, които те са искали, и в която най-после гръцкото правителство вмъкнало § 9. Според тоя параграф, в случай на осъществяване на свободната зона, гръцкото правителство си запазва правото да я постави под своя режим.

Как се гледа на тоя въпрос от гръцка страна, се вижда добре от едно изявление на Солунската търговска камара и гръцкия директор на Солунската митница, когато предстоеше лани да се почнат нови преговори. Според това изявление: сръбска свободна зона означавала смърт за Солун и неговата търговия. Знаяйки, обаче, че при новата

политическа конюнктура тогаз, тоя въпрос ще бъде решен, камарата е пратила делегация в Атина, която да предупреди правителството за предстоящата опасност и го накара да вземе предпазителни мерки.

Най-после, в писмото се констатира, че според свършеното до сега по тоя въпрос гръцкото правителство се е вслушало в думите на Солунската камара и вместо да приеме всичките ония искания на Сърбия, които представлявали най-минималните искания, то протакало въпроса. Писмото свършва с предупреждение, да се внимава добре, да не би да се свърши един ден всичко по начин, който да дава повод в бъдеще за търкания и оплаквания.

Консулски рапорти и кореспонденции.

ЦАРИГРАД.

Българската легация в Цариград, в седмичния си бюлетин от 10 април т. г. съобщава следното за положението на цариградското тържище и цените на храните и на брашната за времето от 30 март до 7 април 1923 година.

Положението на тържището

Българските жита продължават да идват на цариградското тържище. Брашната, обаче, престанаха да се внасят, поради големия внос мито.

Тържището на другите стоки е твърде слабо. Причината е все в неустановеното още политическо положение в Цариград. Сделки на български кашкавали стават слаби. Чувствува се доста остро безпаричие.

Пазаря на добитъка е с твърда тенденция. Стока пристига само от България. Ромжния забрани износа на едър добитък. В пазаря добитък няма.

Пристигания и цени.

Храни. Пристигнаха от България, 1499 тона. — От Тракия 215 тона.

Жито. Българско обезмитено, написано, оката 11½—11¾ гроша. Тракийско 11½—11¾ гр.

Ржж, обезмитена в торби, оката 6¾—7 гр.

Царевица, обезмитена в торби, оката 6½ гр.

Ечмик, обезмитен в торби 7½—7¾ гр.

Фасул, полски, дребен, оката транзит 12 гр., едър Ипек 30 гр. оката, обезмитен.

Брашна. Пристигнаха от Америка 7,220 торби. От България пристигания няма.

Български, Варна „00“ 1000 гр., торба 63 кгр. „0“ нема продажби,

американски Нелсон 1040 гр., Дурум 825, местни от българско жито 930—950 торба 72 кгр., от тракийско жито 830, австралийски Бест 1040 гр. торба 63 кгр.

Цени на други стоки.

Овнешко, соват, I-а стока оката 130 гр., заклано, 13% скonto, средна стока, 110, кози I-а стока, соват, оката 105 гр., говеждо I-а стока, оката 75 гр., заклано 3% скonto, II-а, оката, 70, III-а стока, оката, 60—65, биволско, угоено, оката 60—65 гр., агнешко, местна стока, оката 110—120, агнешко заклано тракийско, оката 90 гр., свинско жива стока 60—63 гр. ока, обезмитено—сезона мина.

Кашкавал, балкански транзит кгр. 95—100 гр., II-а стока транзит кгр. 85—90 гр., пиротски полубалкански, транзит кгр. 75—80 гр.

Сирене бело 75 гр. ока в тенекии, обезмитено.

Масло кашкавалджийско, ока 85—90 гр., обезмитено, масло пресовано екстра 200 гр. ока, обезмитено.

Дървени въглища, миналогодишни, влажни, 4¼ гр. ока обезмитени, тазгодишни, сухи, оката 5¾ ока обезмитени.

БЕЛГИЯ.

Новата митническа тарифа в Белгия. Внесена е в Белгийската камара и е предстоящо разглеждането на новата митническа тарифа. Тя предвижда коренно изменение на съществуващата такава.

Верва се, че проектът не ще претърпи големи изменения и не ще бъде без значение ако се изложат тук главните му линии. Той обхваща повече от 1200 номера, събрани в 21 отдела и може да се резюмира, както следва:

1. Режим на свободен внос на необходимите за индустрията брутни материали;

2. Режим на свободен внос на продоволствените предмети от първа необходимост, които не се произвеждат достатъчно в страната;

3. Най-възможно умерени митнически вносни такси за полуфабрикати, които се преработват от белгийската индустрия.

4. Вносни такси от 7, 8, 10 и максимум 15% за фабрикувани предмети, еднородни с тия на големата местна индустрия; стъклени предмети, книжни изделия и пр.

5. Създаване на фискални ресурси чрез установяване на по-високи мита, но рядко надминаващи 20% „ад валорем“ върху луксозни предмети и които не могат да се състят за обикновено консомативни.

Сравнително с тая, понастоящем, в сила, новата тарифа предвижда увеличение на вносните такси върху хартията, хартийни изделия, метални изделия, машинни и пр., въобще върху всичко, що страната произвежда за износ.

Намалението се застъпва, както това се вижда, и до колкото нуждите и интересите го изискват, в пунктове 1, 2 и отчасти в 3-ти.

Колкото за митата „ад валорем“, те могат да се намалят, или повишават по осмтрението на правителството, за което законопроекта му запазва право.

Тарифата предвижда още максимум и минимум при вноса на стоките. Тъй:

Максимума ще се прилага за страни, които имат установени режими за стоки с белгийско произхождение по-малко благоприятни, отколкото за такива с друго произхождение, или, които чрез митнически, или други мерки, спъват белгийската индустрия, търговия и мореплаване. Той е приложим още и и спрямо страните, които имат по-висока от белгийската валута и които имат по-благоприятни производствени и търговски условия.

Минимумът остава за всички страни вън от горните и, естествено е, че има границите си от страните, с които Белгия е сключила икономически съюзи, до тия, които имат обезценени валути, ако специални условия и съображения, разбира се, не предизвикат изключителни режими за някои от тях.

Анверс. Бжлг. генер. консул в Анверс в рапорта си № 36 от 26 март т. г. до м-вото на външ. работи дава следните сведения за състоянието на търговията и индустрията в Белгия.

От 15 дни насам девизите претърпяват чести и силни промени. От 78 фр. англ. лира се качи 92 фр. за да спадне за няколко дни на 75 фр. и после наново да се качи на 84 фр. При това положение, тържището е нервозно и всички артикули под влиянието на колебанията на шанжа претърпяват изменения в цените си с 10% понекога за няколко само часа.

Цените на жжрн. храни естествено следват колебанията на курса на долара и англ. лара.

Житото Red Winter 2, което преди 10 дни се търсеше по 94 фр., на 22 того сладна на 86, а на 23 на 89 фр. Ечемика и овеса по малко се поддадоха на влиянието на колебанията на шанжа.

За ечемика от Бургаз пжтв. се иска 70 фр. % кгр.; за овес дунавски 51/52 кгр. 73 фр. срещу 75

фр. преди 10 дни; кукуруз дунавски сжщо 73 фр. срещу 76 на 16 март.

Индустрия. Белгийската индустрия сжщо страда от колебанията на шанжа. В всеки случай окупацията на Рурския басейн от франко-белгийските войски откри една ера на просперитет за каменовжлениите и металургически предприятия.

Тържището на железото се намира в неизвестност по отношение суровите материали. Кокса за високите пещи който преди 15, бе претърпел едно повишение от 20 фр. днес се котира по 160 фр. пещите за кокс в действие, за сега работят само с 50% от капацитета си.

38 високи пещи са в действие в Белгия, от които 34 произвеждат 6550 тона стомана дневно и 4 от тях дават 280 тона мулаж за 24 часа.

Тенденцията кжм повишение се усили в всичките бранши на железната индустрия. Много фабрики не смеят да поемат ангажменти предвид липсата на кокс и колебанията на шанжа.

Купувачи има много, а продавачи малко.

Положението на стжкларската индустрия е задоволително. Производството на стжкла за прозорци е чувствително намалено, много от басейните бидейки в поправка.

За времето от 1 ноемврий 1922 г. до края на февруарий 1923 година, от Бжлгария е изнесено за Анверс овес 2801 тона; ечемик 2795 тона; фий 549 тона; жито 125 тона; ржж 40 тона; бакла 123 тона и рапично семе 28 тона.

Движение на параходите.

Пристигнали параходи:

От миналата седмица:

Пар. „Бормида“ с: прана вжлна 17581 кгр. памучна прежда 88574 кгр.; сапун 10668 кгр.; рафия 1900 кгр.; деграс 6960 кгр.; джрвено масло 1780 кгр.; ориз 48000 кгр.; канапи 720 кгр.; памук 405 кгр.; солени риби 280 кгр.; агнешки кожи 2783 кгр.

Пар. „Кенмор“ с: син камжк 14035 кгр.; тенеке 6280 кгр.; тенекени изделия 550 кгр.; памучна прежда 2716 кгр.; манифактура 26076 кгр.; шевни конци 945 кгр.; прана вжлна 3285 кгр. леноно масло 14930 кгр., медна ламарина 9370 кгр., топки за тенис 45 кгр.; екстракт 27938 кгр.; калай 634 кгр.; лекарства 1800 кгр.; цинкова ламарина 679 кгр., чугун 10000 кгр.; изработени кожи 105 кгр.; сапун 953 кгр.; сода 1650 кгр.; магнезиев хлорид 954 кгр.; танинови кожи 515 кгр.; синка 2235 кгр.; желязо 24054 кгр.; линолеум 354 килограма.

Пар. „Египтян“ с: безир 4990 кгр.; памучна манифактура 2280 кгр.; памучни кжрпи 1150 кгр.; памучна, прежда 4820 кгр.; верник 160 кгр.; калай 1040 кгр.; вжжа 3250 кгр.; гвоздеи 7040 кгр.; чемберлик 22342 кгр.; желязо 16310 кгр.; боя 950 кгр.; памучен дрен 1000 кгр.

11.IV. пар. „Банхус“ под холанд. зн. с: железария 2547 кгр.; манифактура 4025 кгр.; вжлени платове 1675 кгр.; минерално масло 401 кгр.; масла 4700 кгр.; хартия 9299 кгр.; холандско сирене 234 кгр.; херинги 3067 кгр.; кафе 7500 кгр.; сардели 14556 кгр.; солени кожи 6258 кгр.; разтителни нишки 1800 килограма.

12.IV. пар. „София“.

12.IV. пар. „Мария“ под хол. зн.

13.IV. пар. „Понтос“ под хол. зн. с: железария 85250 кгр.; индиго 163 кгр.; анилинови бои 690 кгр.; хартии 3197 кгр.; хидросулфат 245 кгр.; памучна прежда 2075 кгр.; части от тржби 3607 кгр.; химикалии 894 кгр.; манифактура 411 кгр.; гвоздеи 33000 кгр.; тел 1000 кгр.; сий камжк 15998 кгр.; градинарски инструменти 2226 кгр.; машинария 22814 кгр.; мушами 313 кгр.; сухи кожи 3515 кгр.; каиши 653 кгр.; шкурка 605 кгр.; киселини 3553 кгр.; плюш 265 кгр., сода кристална 11,707 кгр., коноп 38,134 кгр., маслини 3,000 кгр., ламби 2395 кгр., гликоза 9900 кгр.

Пар. „Морея“ под германско знаме с: копчета 278 кгр., масло 2089 кгр., кинкалерия 3066 кгр., киселини 6462 кгр., железнопжтти материали 1632 кгр., прана вжлна 2166 кгр., ламарина 12414 кгр., чилик 15280 кгр., желязо 6040 кгр. и манифактура 3075 кгр.

Пар. „Мардиниян“ под англ. знаме с: масло 2500 кгр., безир 5110 кгр. памучна стока 3613 кгр., карбид 861 кгр. боя 540 кгр., сапун 1023 кгр., гума 740 кгр., розин 200 кгр., терпентин 462 кгр., масло 320 кгр., танин-екстракт 17764 кгр., плоско желязо 13650 кгр., обло желязо 5900 кгр. чугун 30000 кгр., юта 1066 кгр. шеллак 88 кгр., машинки 367 кгр.

14.IV. пар. „София“.

16.IV. пар. „Тодла“ под фр. знаме.

17.IV. пар. „Булгария“ под итал. зн.

Пар. „Сан Симоне“ под итал. зн.

Пар. „Ливадия“ под герм. знаме.

Пар. „Бормида“ под итал. знаме.

18.IV. пар. „Жак Фрейсине“ под фр. знаме.

Заминали параходи:

11.IV. пар. „Андалузиян“.

Пар. „Гашайн“ с 370000 кгр. храни.

Пар. „Бжлгария“ под бжлг. знаме с: 10 вола, 59 кафеза кокошки, 88 овце и 40 свини.

12.IV. пар. „Уест Ирмо“.

Пар. „Анна“ с 20,000 кгр. разна стока за Одеса.

Пар. „Албано“ с 1,010,000 кгр.

Пар. „Бахус“ с 23850 кгр. за Кюстенджа
13.IV. пар. „София“.
Пар. „Морея“.
Пар. „Мария“.
14.IV. Пар. „Понтос“.
Пар. „Мардиниян“.
19.IV. пар. „София“.

Очакват се да пристигнат параходи:

Агенция „Лойд Триestino.“

Пар. „Абация“ на 21 того от Триест, Венеция, Бриндизи, Пирея, Порт-Саид и пр. с около 100 тона разна стока.

Пар. „Палацки“ на 27. с. м. с около 150 тона манифактура от Триест.

Агенция „М. Станев.“

Пар. „Гродно“ от Ливерпул и Свансеа на 26 того с 100 тона разнородна стока.

Пар. „Дестро“ от Лондон и Анверс на 29 того.

Агенция „Братия Трояно.“

s/s „Флорапарк“ се очаква да пристигне към 27—28 того. идящ направо от Анверс, Ротердам и Хамбург с 300 тона разнородна стока.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

18 април, 1923 год.

Камбиалното тържище през изтеклата седмица регистрира известна тенденция към повишение на чуждите валути. Така по отношение курсовете на 11 того, на 16 сжщи швейцария се повиши с 140 пункта, Нюйорк с 6; Италия с 45; Прага с 18. Днес всички горепоменати валути проявиха тенденция към ново спадане, като курсовете по отношение 16 того спаднаха както следва:

Швейцария с 80; Ню-Йорк с 2; Англия с 15; Прага с 8 пункта.

Колониал. В миналия си обзор отбелязахме, че вследствие чувствителното подобрене на нашия лев по отношение чуждата валута и поради продължителния застой в пияцата, в цените на колониалните стоки настъпи едно омекване, което пжжк през настоящата отчетна седмица, въпреки че последната се откри при доста задоволително оживление, се превърна в едно значително спадане.

Днешните приблизителни цени са следните: Захар ситна 35—35.50 л. на бучки 38—38.50 л., ориз пловдивски 23—22.50 л., Женовски 22.50 л., кафета 76—80—83 л., джрвено масло 62—68 л., чер пипер 55—58 л., бахар 60 л., червен пипер 26 л., канела 95 л., кжна I 90 лева, лимонова кислота 115—125 л., са-

пун бел 33—35 л., марсилски 1000 л., парафин 25 л., нишаджр 42 л., калай английски 165—170 л., стипца 10.50—11 л., сода за пране варел 850 л., сода каустик 16—16.50 л., фжстжци 33 л., леблебии 24 л., рошкови 12—12.50 л., зачка 5 л., сярна на прах 10 л., на бучки 12 л., книга амбалажна 15—18 л., син камак 19.50—20 л., джамове белгийски 1000 л., от 40 цола нагоре до 1300—1600 л.

Прежди и манифактура. Непостоянството в курса на валутата правя непостоянни и цените на преждата, която днес отбелезва следните цени:

Прежда есмер пресукана балдерстон база 12 700 л. и всеки по горен № с 15 лева повече, прежда италианска пресукана I америка база 12 690 л., II индия 4/10 л. 590, английски кастарлия 6/12 л. 880 и всеки по горен № с 15 л. повече.

Сулани есмер I-ва 520 л., кастжрлия 600 л., боялици Сулан Индиго 680 л., кжврак 900 л., тире за чорапи кутия 900 гр. нето 260 л., вата италианска кгр. 50 л.

Манифактурата няма почти никаква промена в цените — остават си миналоседмичните. Отчетната седмица регистрира много по големо и задоволително оживление отколкото тая пред Великден.

Платна български от фабрика „Текстил“ днес в пияцата се продават: № 3750 л. 26, № 8150 лева 27.50, № 4250 л. 28, № 8250 л. 29, № 11150 л. 33.50, № 9025 четворно л. 28.50, № 400 хам л. 15.50, сжщо 5650 л. 19.50 и 6250 л. 25.50, оксфорд тжмен л. 30, оксфорд светъл л. 29, материя 27 и габот 140 с/м. л. 52.

Железария. За цените и положението на Анверското тържище сжобщават следното:

Ламарина черна: пазаря твжрд. Тжрсене доста живо, к ето се дължи на туй, че германските фабрики анулираха и не изпжлниха и до днес поетите от тех големи поржчки. Цената на черна дебела 5 м/м. ламарина и на горе е 80 фр. белгийски база fob Анверс.

Гвоздеи. Цена база 150 fr. fob Анверс. Фабриците получават значител-поржчки и всички са ангажирани за производството на известни №-ра най-малко за по 7—8 седмици. Като се има предвид цената на телта, която е 100 fr. fob Анверс, в цените на гвоздеите не може да се чака намаление.

Путрели. Цената е от 77.50 fr. база fob Анверс.

Железа. Третира се на база 77.50 и 80 fr. fob Анверс, ала за някои размери фабриците искат много повисоки цени. Няколко фабрики, кои-

то работят по настоящем са ангажирани в поржчки за повече от 4—5 седмици. Пазаря се затвжрдява.

Чемберлик. База fob Анверс 105 fr.

Общо взето спадането на цените спре и пазаря се затвжрди на горните цени.

Туй затвжрдяване се дължи на по-здравата преценка на положението, което, при днешното сжстояние на нещата и слабо производство, не дава изгледи за никакво спадане.

От друга страна и въпроса за Рур не дава изгледи да бжде уреден тжй скоро; това което не се нрави на пресата, всякога готова бжрзо да тегли своите заключения и от най-малките признаци (слухове, решения и пр.). Тая преса тржбейки гржмливо, че германците сж на пжт да капитулират и то в няколко дни, има за резултат вжзджржането на консуматорите — предполагайки едно силно спадане на чуждите девизи—сжздава напразни илюзии относително Рур, изгледите за който не сж от тжй благоприятните.

Две сж причините, които могат да донесжт понижението на цените:

1. Спадането на англ. лира и
2. Разрешението на въпроса за Рур.

Под влиянието на тия известия от странство и нашата пияца, въпреки слабата работа, е принудена да поддържж цените.

Днешните цени са следните:
Желязо обло разните размери от 10.50—13 л.; шина 9.50 л.; квадратно 11—12 л.; халкалжк, налжжк и подковно 10.50—11 л.; жглово (Vinkel) 11—12 л.; чемберлик 12.13 л.; путрели 8.50—9 л.; гвоздеи 17.50—18 л. и граф турн I кач. 30 л. цимент 2.40—2.60 л.; каолин (огнеупорна глина) 0.70 л. кгр.

Варненска стокова борса.

18 април 1923 год.

Положението. Нищо утешително и след празниците. Положението продължава да е все тжй безнадежно, ала и пристиганията на борсата са почти спрели, тжй че борсата се открива и закрива без сделки.

На 16 того извжн борсата е продаден един вагон царевича по 380 л. сто кгр.

Днес на борсата бежа изложени и се продадох 2 1/2 вагона зимница по 535 и 550 л. % кгр.; един вагон царевича по 382 л., 1/2 вагон бсб и 15 тона от стиф по 670 л. и след обед вжн от борсата едни вагон ечмик по 400 л. % кгр.

Всички артикули без изменение. Изложената леца и фий останаха непродадени поради липса на купувачи.

Акц. Търгов. и Индустиал. Д-во, „ЗОРА“

—⇒ РАЗГРАД ⇐—

Основен капитал: зл. лв. 4,000,000

За телеграми: „ЗОРА“

Телефон № 18.

ИЗВЪРШВА всички банкови операции.

ПРИЕМА влогове срочни и безсрочни и по спестовни книжки.

ТЪРГОВИЯ на зърнени храни и варива, колониал и манифактура на едро.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО и **КОНСИГНАЦИЯ.**

КОРЕСПОНДЕНТИ във всички по големи градове в царството.

4—5.

Н. Хр. Ючормански

Акц. Д-во — Варна.

ПРЕДЛАГА на най-износни цени франко склада Варна:

1. **Германски гвоздеи** при размери: 65/180, 60/170, 55/150, 55/140, 50/130, 50/120, 48/110, 46/100, 42/90, 38/80, 34/70, 31/70, 31/60, 28/60, 28/50, 25/55, 25/50, 22/40.

2. **СЯРА** на прах първокачествена.

3. Аржентински кристализиран **Гебрахов Екстракт**, танин 68%, в торби от по 40 кгр.

4. Реномирани **електрич. крушки „ЕДИСОН“** — 120 волта, 10, 16, 20, 25 и 32 свещови.

5. Германски едномезни плугове марка **„Балкан“**.

В скоро време ще разполага с **Белгийски джамове.**

За подробни сведения до Дружеството — Варна.

5—5

Слбев & Карабатаков-Варна

Започнаха да произвеждат в новопостроената си фабрика **най-доброкачествени**

МАКАРОНИ, ФИДЕТА, ПАП,

◆ **НИШЕСТЕ И СКОРЪЯЛА** ◆

Приемат поръчки за макарони в пакети от по $\frac{1}{2}$ и 1 килограм.

== ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ ==

4—4

ПАРИЧНИ КАСИ ПАРИЧНИ

ОГНЕУПОРНИ, НАЙ-СОЛИДНИ И УСЪВЪРШЕНСТВУВАНИ
СЪС СПЕЦИАЛНИ БРАВИ, В НИЩО НЕ ОТСТЪПВАЩИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ.

Изработка по поръчка и има готови в депозит

Кирил Христов, Железар – Варна

Същия изработка железни огради, врати, прозорци, балкони, джамлъци за цветарници и други железарийни потреби.

3—5

Г. Желев & С-ие – Варна

Телеграми: „ЖЕЛЕВ“.

ЖЕЛЕЗАРИЯ – БАКЖР – КОЛОНИАЛ

Телефон № 198.

РАЗПОЛАГАТ СЪС СЛЕДНИТЕ ГОТОВИ СТОКИ:

ЗАХАР белгийски на бучки в каси от по 25 кгр. нето;

ГАЗ батумска в каси от всеизвестната марка **J. Arvanitidi Fils**;

БЕЗИР I-во качество английски.

Железария:

ПУТРЕЛИ 8/24 с.м., **шина**, **напжк**, **халкалжк**, **чемберлик**, **четвъртито** 6/40 м.м, **жглово** 20/45 м.м., **обло** 6/82 м.м. и за трансмисии всички размери.

Гвоздеи пжлен чешит, **стомана** граф Турн I-во качество; **цинк** на листи, **бакжр** на джна и на листи.

На път имат:

Гвоздеи, **бакжр**, **железария** всички видове и размери, **шведско** желязо за брад-вари и подковни гвоздеи; **пории**, **ости** винтер, **ламарина** галванизирана и пр.

3—5

СИН КАМАК АНГЛИИСКИ 99°
 РАФИЯ МАЖУНГА ЕКСТРА
 ДЖРВ. МАСЛО и МАСЛИНИ
 ЗАХАР, САПУНИ, ВЖЖА и
 ВСИЧКИ КОЛОНИАЛНИ АРТИКУЛИ при
Г. и К. ГЕНОВИ, С. КЕСИМ & С-ие -- Варна

За телеграми: „Гени“.

4—4

Телефон № 135.

Зебла, Карпети, Чували

и
Тютюнев амбалаж

Произвежда I-ва Българска Концесионерна
 Фабрика за ютени изделия

„КИРИЛ“

Акционерно д-ство — Варна.

Качество превъзходно. Цени конкурентни.

Поръчки изработва по специално споразумение.

Продажба и поръчки **на едро** направо
 при фабриката и при

Върбан Х. Генчев -- Варна

3—5

„БЪЛГАРИЯ“

I-во Българско Застрахователно Д-во
 В ГР. РУСЕ

(Основано през 1891 г.).

ЗАСТРАХОВА И ПРЕЗАСТРАХОВА:

ПОЖАР, ЖИВОТ, ТРАНСПОРТ и НЕЩАСТИЯ

Условия най-либерални. Премии най-износни.

ГАРАНЦИИ НА ДРУЖЕСТВОТО:

КАПИТАЛ, РЕЗЕРВИ И ДР.

Повече от лв. 70,000,000.

ИЗПЛАТЕНИ ЗАГУБИ

от учредяването на Д-вото 210,000,000

Главна Дирекция в гр. Русе.

Представителство в Ст. София.

АГЕНЦИИ в всички по-важни селски
 центрове на Царството.

2—4

ФРАНКО БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

Телеграфически адрес: „ИНТЕРБАНК“.

Капитал 22,000,000 лева напълно внесен.

Централа: СОФИЯ, — ул. „Леге“ № 17.

Клонове: Варна, Пловдив, Русе, Бургас, Хасково, Дупница.

Кореспонденти в всички по-големи градове в България и в чужбина.

Извършва всички банкови операции.

Приема влогове при най-износни условия.

1—10

СИН КАМЖК 99°

Най-добро качество, отсят без сито, тъмно-син цвет, анализиран в Държавната Лаборатория, доставят:

БРАТЯ АЗМАНОВИ СТ.-ЗАГОРА

всяко време и всякакво количество, франко всяка гара, по цена по-ниска от всяка конкуренция.

7—8

Ботю Т. Лулчев & Ив. Николов ВАРНА

РАЗПОЛАГАТ С:

Гвоздеи телени и подковни, **ориз, рафия, син камък, олово, нафталин, джамове** белгийски, **безир, бои, бои за безир, сапуни, сода** каустик, **масло** соя, **сардели** портогалски и **риби** солени, **салйотки и сардели** в варелчета и др. **колониални стоки.**

2—3